

**UCHWAŁA NR/2026
RADY MIEJSKIEJ W RADZYMINIE
z dnia..... 2026 r.**

w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r., poz. 365 z późn. zm.), w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.), Rada Miejska w Radzyminie uchwala, co następuje:

§1.

Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnego Rady Miejskiej w Radzyminie — pana Damiana Lipskiego w okręgu wyborczym nr 1, uzyskanego z listy „KWW Działajmy Wspólnie” z dniem zaistnienia ustawowej przesłanki wygaśnięcia mandatu z powodu naruszenia przez radnego zakazu łączenia mandatu radnego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Radzymin.

§2.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady do przesłania uchwały Wojewodzie Mazowieckiemu, Komisarzowi Wyborczemu w Warszawie III oraz doręczenia jej radnemu.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kamil Prus
adwokat

UZASADNIENIE

W dniu 31.10.2025 wpłynęło zapytanie/zgłoszenie mailowe mieszkańca – Jana Kowalskiego wskazujące na niezgodność z prawem pełnienia mandatu radnego Rady Miejskiej w Radzyminie przez pana Damiana Lipskiego. Mieszkaniec w piśmie podnosił, że jest zaniepokojony faktem, że radny prowadzi działalność gospodarczą na miejskim targowisku wykorzystując do tego celu mienie gminne.

Zweryfikowany został stan faktyczny sprawy, w ramach którego ustalono, że pan Damian Lipski prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą AL.-MAR Damian Lipski pod 4 kodami PKD, spośród których 3 dotyczyły handlu na straganach i targowiskach. Działalność ta prowadzona jest w sposób nieprzerwany od dnia 2.09.2020.

Pan Damian Lipski w ramach prowadzonej działalności i w związku z jej prowadzeniem zawierał umowy rezerwacji stanowiska handlowego na targowisku:

- Umowa nr ZGK.022.383.2.2023 z dnia 19.12.2023
- Umowa nr ZGK.022.149.2.2025 z dnia 4.02.2025
- Umowa nr ZGK.022.35.2.2026 z dnia 16.01.2026

Przedmiotem w/w umów rezerwacyjnych była możliwość korzystania z określonego stanowiska handlowego w określone dni na zasadzie wyłączności, za co wносił opłatę.

Zbadany został również stan prawny dotyczący tej materii. Wprost do tej sytuacji odnosi się art. 24f ust.1 o samorządzie gminnym, który stanowi:

„Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności”

Mienie komunalne zostało z kolei zdefiniowane w art. 43 tej samej ustawy, który stanowi: *„Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych w tym przedsiębiorstw.”*

W umowach zawieranych przez pana Damiana Lipskiego wprost przywołane są działki ewidencyjne o numerach 69/7 i 69/8 w obrębie 05-01. Po weryfikacji w ewidencji gruntów, obie w/w działki stanowią własność gminy, co znalazło potwierdzenie w ewidencji gruntów i budynków oraz w księdze wieczystej.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia należy przywołać treść art. 24f ust.1a ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi: *„Jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w ust.1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia*

ślubowania. Niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stanowi podstawę do wygaśnięcia mandatu radnego (...)"

Należy w tym miejscu przywołać ratio legis zakazu wynikającego z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, które opiera się na założeniu, że należy dążyć do wykluczenia sytuacji, w której radny, wykonując mandat w gminie, będąc członkiem organu stanowiącego i podejmującego m.in. decyzje dotyczące zasad zarządu mieniem tej gminy, mógłby wpływać na korzystne dla siebie, bliskich lub innych podmiotów, w imieniu których działa, rozporządzenie tym mieniem (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 16 marca 2021 r. III SA/Łd 714/20). Przy czym zgodnie z tezą Wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 listopada 2010 r. sygn. akt II OSK 1714/10 termin "z wykorzystaniem" użyty w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym odnosić należy do wszelkich przypadków korzystania z mienia komunalnego gminy w ramach prowadzonej działalności, bez względu na to czy owo wykorzystywanie ma podstawę prawną, czy też nie, jest stałe bądź jednorazowe oraz odpłatne bądź też nie.

W analizowanym przypadku naruszenie miało charakter odpłatny i ciągły – trwający kilka lat. Radny nie tylko nie zaprzestał prowadzenia działalności w ciągu 3 miesięcy od złożenia ślubowania, tj., od dnia 7.05.2024, ale zawarł kolejne 2 umowy, będąc już radnym, co stanowi przesłankę obligatoryjną wygaśnięcia mandatu. Rada nie ma w tym zakresie uznaniowości i jedynie stwierdza zaistniały z mocy prawa fakt naruszenia zakazu z art. 24f ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 sierpnia 2011 r. sygn. akt II OSK 140/11 przepis art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nie pozostawia luzu decyzyjnego w zakresie wykorzystania mienia komunalnego do prowadzenia działalności gospodarczej. Organ nie może uzależniać decyzji o wygaśnięciu mandatu radnego od stopnia przewinienia.

Ubieganie się o mandat radnego jest wyrazem swobodnej woli każdego obywatela. Podejmując decyzję o uczestnictwie w życiu publicznym, obywatel taki musi mieć świadomość wiążących się z tym ograniczeń i mieć na uwadze, że pełnienie funkcji publicznej (radnego) to nie tylko pewne uprawnienia w postaci bezpośredniego wpływu na kluczowe decyzje gminy, ale i zobowiązania. Wolność działalności gospodarczej radnego musi zatem podlegać pewnym ograniczeniom, koniecznym ze względu na ochronę interesów wspólnoty samorządowej, której dobrem ma się kierować. Jeśli obywatel decyduje się na pełnienie funkcji radnego, musi zaakceptować surowość reguł ograniczających jego wolność w sferach aktywności zawodowej, podyktowanych koniecznością ochrony dobra wspólnoty samorządowej, przed nadużywaniem funkcji publicznych (wyrok WSA w Lublinie z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt III SA/Lu 839/13).

Tryb wygaśnięcia mandatu radnego określa art. 383 Ustawy Kodeks Wyborczy, który w paragrafie 1 pkt 5 stanowi: „*Wygaśnięcie mandatu radnego następuje w przypadku (...) naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności*”, a dalej w paragrafie 2 stanowi: „*Wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn, o których mowa (...) w pkt. 3, 5 i 7, stwierdza rada, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu*”.

Radny złożył / miał możliwość złożenia wyjaśnień w przedmiotowej sprawie podczas sesji Rady Miejskiej / komisji, w brzmieniu:....